

ГУК «БАРАНОВИЧСКАЯ РАЙОННАЯ
ЦЕНТРАЛИЗОВАННАЯ
БИБЛИОТЕЧНАЯ СИСТЕМА»
ОТДЕЛ КОМПЛЕКТОВАНИЯ,
ОБРАБОТКИ И ОРГАНИЗАЦИИ
ЕДИНОГО ФОНДА

Обзор книжных новинок Белорусской литературы 1 квартал 2024 года

Литературного издательства «Белорусская наука»

Подготовила: Толох И. П. - библиотекарь отдел комплектования, обработки и организации единого фонда

В рубрике «новые поступления в библиотечный фонд» мы знакомим пользователей с новыми поступлениями литературы в систему. Вашему вниманию предлагаем литературу на любой вкус и возраст, для самых маленьких читателей и родителей, для учащихся школ, книги для учебы и для души.

О каждой новинке вы получите всю необходимую информацию: внешний вид издания, аннотацию.

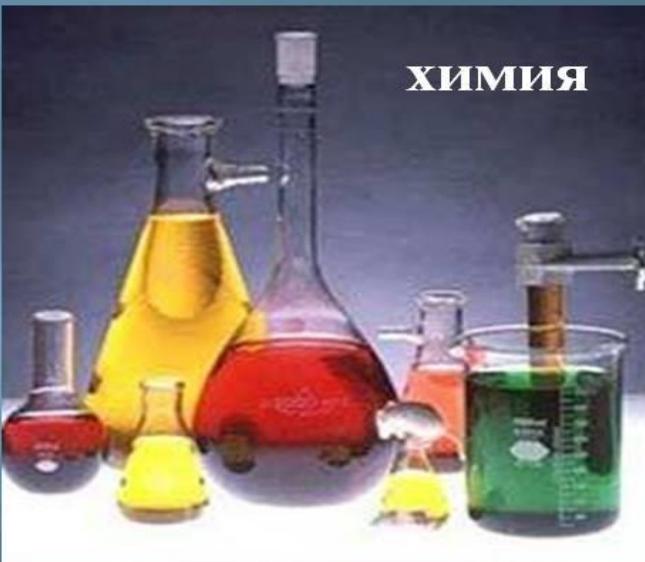
Надеемся, эта информация будет полезна и интересна читателям.

Отраслевая литература

2 - Естественные науки

Е. А. Кухарик

Современные геологические процессы на территории юго-западной Беларуси

Кухарик, Е. А.

Современные геологические процессы на территории юго-западной Беларуси

В монографии представлены результаты выполненного впервые для территории юго-западной Беларуси комплексного исследования проявлений современных геологических процессов. Охарактеризованы условия и факторы развития эндогенных (активизация разрывных нарушений, кольцевых и локальных неотектонических структур, вертикальных и горизонтальных движений земной коры, сейсмичности), экзогенных (водно-эрэзионные, гравитационные, карстовые, суффозионные, биогенные, эоловые) и техногенных геодинамических процессов. На основании обобщения фондовых материалов и данных полевых исследований разработана генетическая классификация экзогенных и техногенных процессов, а по отдельным их группам составлены оригинальные схемы, показывающие площадное распространение. Новые данные позволили оценить последствия проявления современных геологических процессов и выполнить районирование территории региона по особенностям и вероятности их развития, степени комфортности геологической среды для жизнедеятельности населения.

Предназначена для широкого круга специалистов в области наук о Земле, студентам, магистрантам, аспирантам и докторантам, обучающимся по специальностям геологического и географического профиля.

ББК 26.3(4Беи)

**4 - Сельское и лесное хозяйство.
Сельскохозяйственные и лесохозяйственные науки**

А. И. Алексна, С. Н. Макаренко

«Домашний лимонарий циtrусовые и другие плодовые экзоты в Беларуси»

В книге обобщен многолетний опыт выращивания цитрусовых и других субтропических и тропических плодовых растений как в условиях оранжерейной культуры Центрального ботанического сада Национальной академии наук Беларуси, так и в квартирах, на утепленных лоджиях, в зимних садах. Издание иллюстрировано, содержит редкие архивные фотографии.

Предназначено для специалистов в области ботаники, интродукции растений, преподавателей и студентов вузов, а также широкого круга читателей, интересующихся экзотическим садоводством.
ББК 42.8(4Беи)

ЗАГОТОВКА И ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОРМОВ

Заготовка и эффективное использование кормов

В монографии рассматриваются роль травяных кормов в молочном скотоводстве, использование зеленых кормов, заготовка сенажа, силоса, зерносенажа, сена, соломы, корнеплодов, концентрированных кормов, а также возможности повышения эффективности использования кормов животными. Отражены вопросы возделывания и заготовки кормов на загрязненных радионуклидами землях с учетом требований отраслевых регламентов, обеспечивающих высокую продуктивность культур и получение от животных качественной продукции, безопасной для здоровья населения.

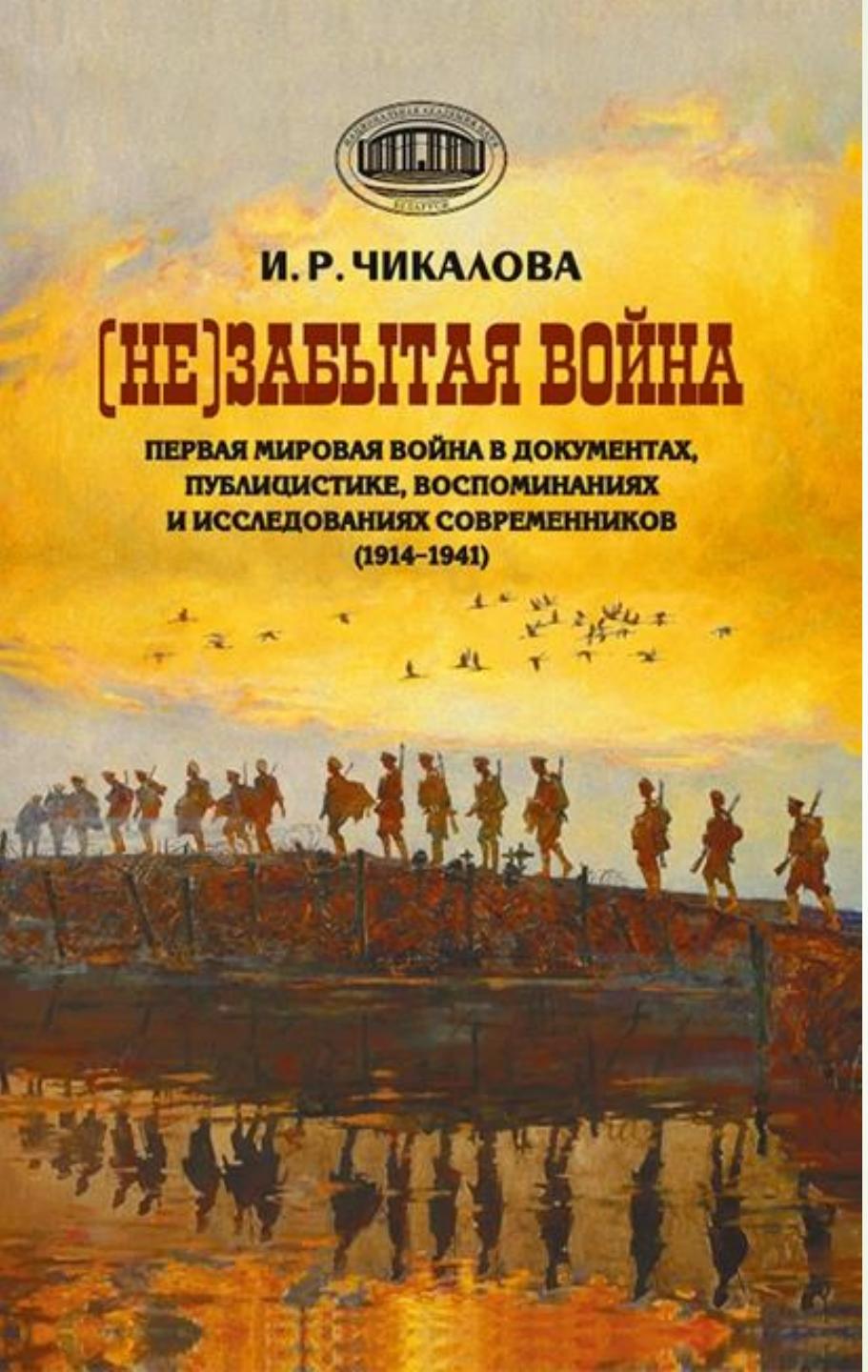
Адресуется научным работникам, аспирантам, магистрантам, студентам, специалистам сельского хозяйства и всем, кто интересуется вопросами промышленного животноводства.

ББК 42.2(4Беи)

ББК 45.45(4Беи)

История. Исторические науки

И. Р. ЧИКАЛОВА

(НЕ)ЗАБЫТАЯ ВОЙНА

ПЕРВАЯ МИРОВАЯ ВОЙНА В ДОКУМЕНТАХ,
ПУБЛИСТИКЕ, ВОСПОМИНАНИЯХ
И ИССЛЕДОВАНИЯХ СОВРЕМЕННИКОВ
(1914–1941)

Чикалова, И. Р.

(Не)забытая война

Первая мировая война в документах,
публицистике, воспоминаниях и исследованиях
современников (1914–1941)

В новом, дополненном и переработанном издании книги (предыдущее вышло в 2022 г.) Первая мировая война предстает сквозь призму оценок и восприятия событий, с ней связанных, ее современниками, оставившими в опубликованных эго-документах свидетельства пережитого. Война показана как объект тщательного изучения гражданскими и военными специалистами. Военные и межвоенные годы явились важнейшим этапом обнародования источников разных типов и видов, заслуживающих включения в современный научный оборот и являющихся ценнейшим ресурсом для изучения особенностей конструирования памяти об этом масштабном и трагическом событии в мировой истории.

Книга адресуется историкам, преподавателям, студентам, а также всем интересующимся историей Первой мировой войны и вопросами исторической памяти.

ББК 63.3(2)534-68

М. В. Мясникович

ДЕЛА, СОБЫТИЯ, ЛЮДИ:

собственное мнение

Мясникович, М. В.

Дела, события, люди

собственное мнение

В книге представлены ключевые этапы моей деятельности, мое непосредственное участие в реализации государственной экономической политики, мысли и идеи с учетом прожитого и пережитого. Каждая глава описывает серьезность проблемы, приводятся мнения ученых и политиков, которые мне симпатичны.

Собственное мнение не претендует на истину в последней инстанции, но хочется, чтобы оно побудило читателя на раздумья о том, как сделать нашу жизнь лучше и не останавливаться на достигнутом. Сила личности заключается в выработке мер развития и доминирующей роли в процессе их реализации. Я стремился показать это на конкретных примерах в настоящих политических и экономических условиях. Наша главная задача – выйти из ловушки переходного периода от директивной к социально ориентированной рыночной экономике.

Рассчитана на широкий круг читателей, интересующихся историей, экономикой, политикой.

ББК 63.3(4Беи)

БЕЛАРУСЬ
ПРАЗ ПРЫЗМУ
РЭГІЯНАЛЬНАЙ ГІСТОРЫ

АШМЯНШЧЫНА

ШТОДЗЁННАЕ ЖЫЦЦЁ
ЖЫХАРОЎ КРАЮ
У X–XXI СТСТ.

Ашмяншчына: штодзённае жыццё жыхароў краю ў X–XXI стст. зборнік навуковых артыкулаў

Зборнік уключае артыкулы, прысвеченныя проблемам палітычнай, сацыяльнай, эканамічнай і культурнай гісторыі Ашмянскага краю. Артыкулы прыйшли апрабацыю на навукова-практычных канферэнцыях «Гальшанскія чытанні».

Рэкамендуецца даследчыкам, студэнтам, краязнаўцам і ўсім, хто цікавіцца рэгія нальнай гісторыяй Беларусі.

ББК 63.3(4Беи)-75

н. н. дубицкая

**ДРЕВНОСТИ МОГИЛЕВСКОГО
И ГОМЕЛЬСКОГО
ПОДНЕПРОВЬЯ
в I–V вв.**

Дубицкая, Н. Н.

**Древности Могилевского и
Гомельского Поднепровья в I–V вв.**

Монография посвящена историко-археологическому изучению Могилевского и Гомельского Поднепровья в I–V вв. В научный оборот вводится полностью материал, дана историческая и хронологическая интерпретация таких эталонных памятников, как селища и могильники Абидня и Тайманово. На основе материалов этих памятников выделена новая археологическая культура – культура Абидня (II–V вв.). На их фоне продемонстрированы сложность и многогранность этнических процессов, происходящих на данной территории в первой половине I тыс. н. э.

Рассчитана на ученых, преподавателей вузов и средней школы, студентов, а также всех, кто интересуется древней историей Беларуси.

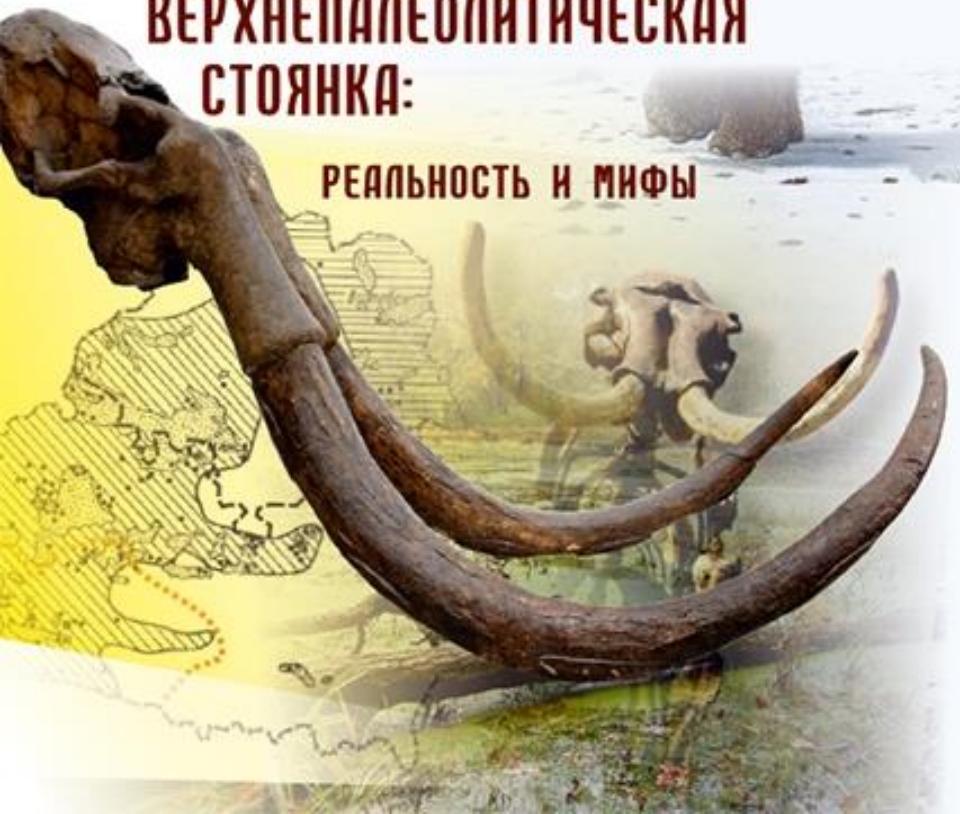
ББК 63.4(4Беи)

Е. Г. Калечиц

Юровическая верхнепалеолитическая стоянка:

реальность и мифы

Калечиц, Е. Г. Юровская верхнепалеолитическая стоянка: реальность и мифы

Книга, которую вы держите в руках, – первое монографическое обобщение по палеолиту Беларуси, основанное на изучении новых архивных материалов и документов раскопок одного из опорных памятников верхнего палеолита Восточной Европы – Юровской стоянки. Изложена принципиально новая концепция происхождения костища в районе д. Юровичи, хронология последующих событий и проблем интерпретации найденных на нем материальных остатков.

Предназначена для археологов, историков и широкого круга читателей.

ББК 63.44(4Беи)212

ЗАБЫТАЯ ЭКСПЕДЫЦЫЯ 1923 ГОДА

ЛЯ ВЫТОКАЎ АКАДЭМІЧНАЙ ЭТНАГРАФІЇ Ў БЕЛАРУСІ

Сергей Грунтоў
Яніна Грыневіч
Надзея Саўчанка

Грунтоў, С. У. Забытая экспедыцыя 1923 года: ля вытокуў акадэмічнай этнаграфії ў Беларусі: альбом-манаграфія.

Кніга прысвечана вывучэнню гісторыі падрыхтоўкі і правядзення этнаграфічнай экспедыцыі 1923 года, якая была арганізавана сумесна Інбелкультам і Галоўархівам. Сабраныя ёю экспанаты былі прадстаўлены ў беларускім павільёне Першай Усесаузной сельскагаспадарчай і кустарнапрамысловай выставы ў Маскве, а пасля сталі асновай этнаграфічнай экспазіцыі Беларускага дзяржаўнага музея. Аснову выдання складаюць 59 фотаздымкаў экспедыцыі, якія захоўваюцца ў фондах Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь. Цалкам яны публікуюцца ўпершыню, да кожнага складзены разгорнуты каментар. У кнізе прадстаўлены гісторыя арганізацыі і правядзення экспедыцыі, працэс падрыхтоўкі да Усесаузной выставы і праца яе беларускага павільёна. Акрамя таго, прадстаўлены біографічныя нарысы ўдзельнікаў экспедыцыі М. Мялешкі, А. Шлюбскага, М. Азбукіна і Л. Дашкевіча і агляд развіцця беларускай савецкай этнаграфіі і фалькларыстыкі ў 1920-я – пачатку 1930-х гг. Выданне падрыхтавана пераважна на матэрыялах фондаў Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусі і па публікацыях у тагачасным перыядычным друку. Кніга падрыхтавана да 100-годдзя правядзення экспедыцыі.

ББК 63.5(4Беи)

Экономика. Экономические науки

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ
МАЛЫХ И СРЕДНИХ ГОРОДОВ
БЕЛАРУСИ
И РОССИЙСКОГО СЕВЕРА
в условиях
АГЛОМЕРАЦИОННОГО ЭФФЕКТА

Устойчивое развитие малых и средних городов Беларуси и российского Севера в условиях агломерационного эффекта

В монографии рассмотрена эволюция концепции устойчивого развития, проанализированы особенности ее применения в Республике Беларусь и Российской Федерации; представлены методологические и теоретические принципы оценки устойчивого развития (на основе истинных инвестиций). Проведен сравнительный анализ и рассмотрены проблемы устойчивого развития малых и средних городов Беларуси и российского Севера в условиях агломерационного эффекта.

Рекомендуется научным работникам, специалистам государственной службы и муниципальных образований, преподавателям экономики народонаселения и демографии, докторантам, аспирантам, магистрантам вузов и институтов экономического профиля.

ББК 65.050.23(0)

ФОРМИРОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО- ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СРЕДЫ ПРОИЗВОДСТВА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОЙ ПРОДУКЦИИ АПК: МЕТОДЫ, МЕХАНИЗМЫ, РЕКОМЕНДАЦИИ

Формирование организационно- экономической среды производства конкурентоспособной продукции АПК методы, механизмы, рекомендации

В книге представлены важнейшие результаты исследования, выполненные в рамках Государственной научно-технической программы «Агропромкомплекс – 2020» (подпрограмма «Агропромкомплекс – эффективность и качество») и Государственной программы научных исследований «Качество и эффективность агропромышленного производства» (подпрограмма «Экономика АПК») в 2016–2020 гг. Изложены теоретико-методологические подходы и научно-практические рекомендации формирования эффективной организационно-экономической среды производства конкурентоспособной продукции АПК.

Предназначена для руководителей и специалистов органов управления АПК, сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий, научных сотрудников, аспирантов, преподавателей и студентов агроэкономических специальностей.

ББК 65.32(4Беи)

Литературоведение

А. В. Трафімчык

МАСТАЦКА-ВОБРАЗНЫ РЭАЛІЗМ ПАЭМЫ ЯКУБА КОЛАСА «НОВАЯ ЗЯМЛЯ»

Трафімчык, А. В. Мастацка-вобразны рэалізм паэмы Якуба Коласа «Новая зямля»

Паэма Якуба Коласа «Новая зямля» мае некалькі прачытанняў. Самае распаўсюджанае – «энцыклапедыя сялянскага жыцця». У прapanаваным даследаванні аўтар аргументавана даводзіць, што нават гэта традыцыйнае прачытанне яшчэ дарэшты нявычарпана і адкрывае па-новаму, часам нечакана як асобныя старонкі шэдэўра, так і твор у цэлым. Прычым робіцца тое іншым разам праз дыскусіі з папярэднімі даследчыкамі «Новай зямлі» і нават з самім яе аўтарам. Праз раней не апрабаваныя літаратуразнаўчыя падыходы да паэмы яна паўстae новымі гранямі ідэйнасці і высокамастацкісці.

Напісаная жывою моваю, з элементамі інтрыгі, кніга здольная зацікавіць не толькі спецыялістаў, але і шырокое кола чытачоў, улюблёных у мастацтва слова і беларускую літаратуру ў прыватнасці.

ББК 83.3(4Бei)

Ж.С. Шаладонава

ПРАСТОРА І ЧАЛАВЕК: УСХОДНЕСЛАВЯНСКІЯ ЛІТАРАТУРНЫЯ ПРАЕКЦЫ

Шаладонава, Ж. С.

Прастора і чалавек: усходнеславянскія літаратурныя праекцыі

У манаграфіі даследаваны асаблівасці мастацка-эстэтычнага выяўлення прасторавых вобразаў у беларускай літаратуры ў параўнальнym кантэксце твораў рускіх і украінскіх аўтараў. Раскрываецца ўзаема-абумоўленая сувязь прасторы і яе складнікаў з ментальнымі, духоўна-псіхалагічнымі, маральна-этычнымі характарыстыкамі чалавека і народа, способамі іх быція-побытавай рэалізацыі. Вобразна-сімвалічная знакавасць айчынных ландшафтаў, адлюстраваных у мастацстве слова, паглыбляе ўяўленні пра культурна-прасторавы статус Беларусі як складнік яе прываблівага іміджу і рэурсаў развіцця.

Адресуецца літаратуразнаўцам, выкладчыкам, студэнтам і ўсім, хто імкнецца да паэтычна-творчага спасціжэння навакольнага свету.

ББК 83.3(4Беи)

Да 140-годдзя
з дня нараджэння класікаў
беларускай літаратуры

**ТВОРЧАЯ СПАДЧЫНА
ЯНКІ КУПАЛЫ і ЯКУБА КОЛАСА
Ў ЭПОХУ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ
ТЭХНАЛОГІЙ**

**Творчая спадчына
Янкі Купалы і Якуба Коласа
ў эпоху інфармацыйных тэхналогій
зборнік навуковых артыкулаў
да 140-годдзя з дня нараджэння класікаў
беларускай літаратуры**

У матэрыялах зборніка творы Я. Купалы і Я. Коласа даследуюцца з улікам найноўшых напрацовак сучаснай літаратуразнаўчай навукі. Больш глыбока раскрываецца сутнасць разглядаемых проблем. Роля, значэнне і месца творчай спадчыны народных пісьменнікаў у нацыянальнай і сусветнай літаратурах асэнсоўваюцца на якасна новым узроўні.

Выданне будзе запатрабавана навуковымі і навуково-педагагічнымі ўстановамі пры распрацоўцы курсаў, спецсемінараў і ўрокаў па беларускай літаратуре XX ст., а таксама шырокім колам чытачоў, якія цікавяцца пытаннямі развіцця роднай літаратуры
ББК 83.3(4Беи)я43

БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА НА СУЧАСНЫМ ЭТАПЕ: АЎТАР, ГЕРОЙ, ЧЫТАЧ

ЗБОРНІК НАВУКОВЫХ АРТЫКУЛАЎ

Да 85-годдзя

з дня нараджэння акадэміка У. В. Гніламедава

Беларуская літаратура на сучасным этапе: аўтар, герой, чытач: зборнік навуковых артыкулаў

да 85-годдзя з дня нараджэння акадэміка У. В. Гніламедава

Зборнік навуковых артыкулаў падрыхтаваны па выніках правядзення Міжнароднай навуковай канферэнцыі «Беларуская літаратура на сучасным этапе: аўтар, герой, чытач (да 85-годдзя з дня нараджэння акадэміка У. В. Гніламедава)», якая адбылася 21–22 снежня 2022 г. у Цэнтры даследавання беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. У працах асэнсоўваюцца проблемна-тэматычны змест і мастацка-вобразная парадыгма сучаснага беларускага літаратурнага працэсу, выяўляюцца яго вядучыя тэндэнцыі і вызначальныя чыннікі. Мастацкія творы разглядаюцца ў свяtle судносін і ўзаемадзеяння ідэйнага і эстэтычнага зместу, формы, паэтыкі і стылю. Прадметам аналізу многіх аўтараў з'яўляюцца навуковыя набыткі акадэміка У. В. Гніламедава як літаратуразнаўцы і крытыка, а таксама яго раманская творчасць.

Выданне адрасавана літаратуразнаўцам, выкладчыкам ВНУ і студэнтам, настаўнікам і бібліятэкам, усім, хто цікавіцца нацыянальным літаратурным працэсам.

ББК 83.3(4Беи)я431

С. У. КАЛЯДКА

БЕЛАРУСКАЯ ПАЗІЯ

Ў ЛІТАРАТУРАЗНАЎЧЫХ
ДАСЛЕДАВАННЯХ

другой паловы ХХ ст.

Калядка, С. У.

Беларуская паэзія ў літаратуразнаўчых даследаваннях другой паловы ХХ ст..

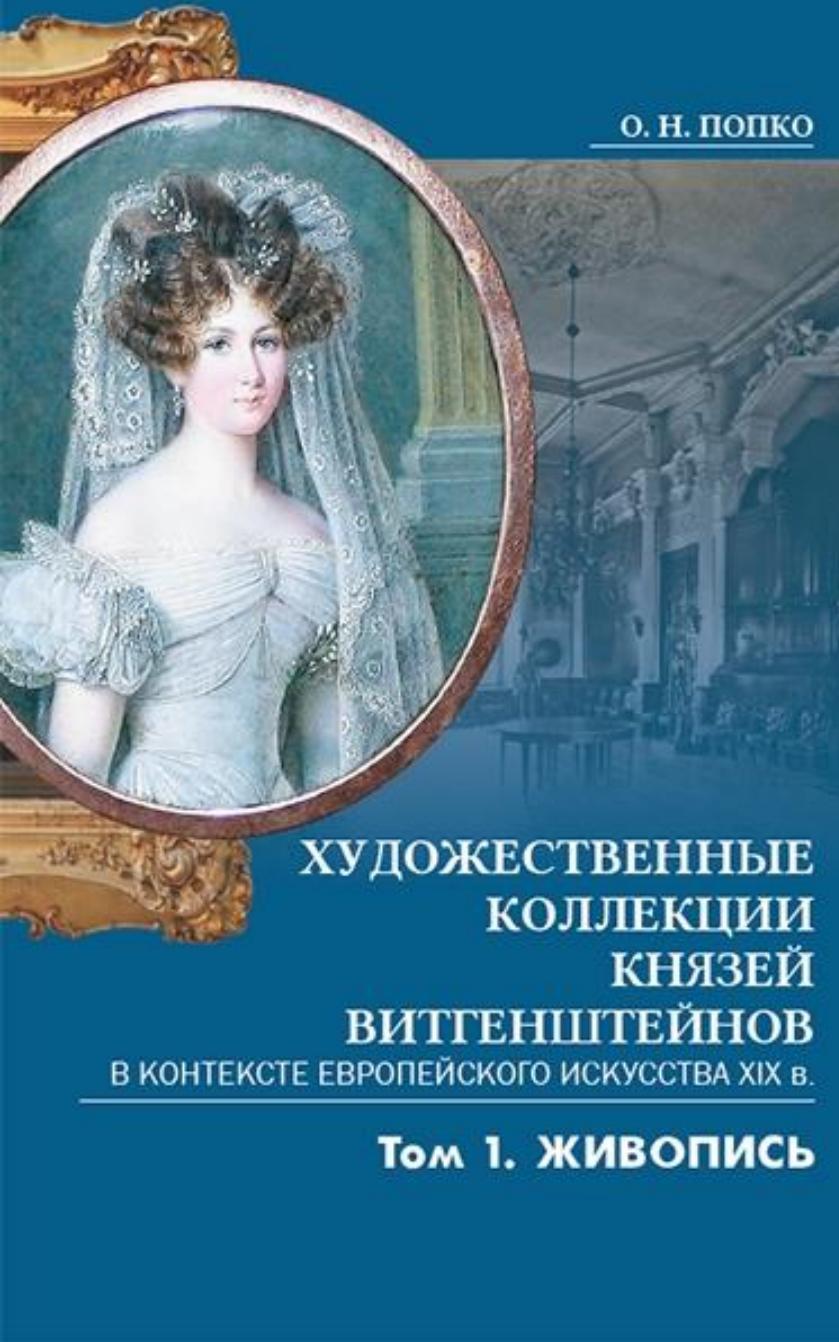
У манаграфічным даследаванні прадстаўлены паэталагічныя канцэпцыі беларускіх літаратуразнаўцаў Міколы Арочкі, Алега Лойкі, Дзмітрыя Бугаёва, Рыгора Бярозкіна, Уладзіміра Гніламедава, Рыгора Семашкевіча, Варлена Бечыка, Тамары Чабан. У асобных раздзелах манаграфіі праз зварот да літаратуразнаўчых прац выбітных даследчыкаў асэнсоўваюцца асноўныя эстэтычныя прынцыпы літаратурнай творчасці, вызначаецца ўзровень эстэтычнай дасканаласці паэтычнага твора, крытэрыі яго мастацкасці. Кожны з даследчыкаў пропануе эталоны, нормы, узоры твораў, якія павінны вызначаць абавязковую ўстойлівую сувязь аўтара і чытача, якія і разглядаюцца з пазіцыі іх актуальнасці не толькі для свайго часу, але і для развіцця беларускай паэзіі ў будучыні.

Кніга адрадуецца навукоўцам, выкладчыкам, настаўнікам, студэнтам і ўсімamataram беларускай літаратуры.

ББК 83.3(4Беи)6

Искусство Искусствознание

Попко, О. Н.

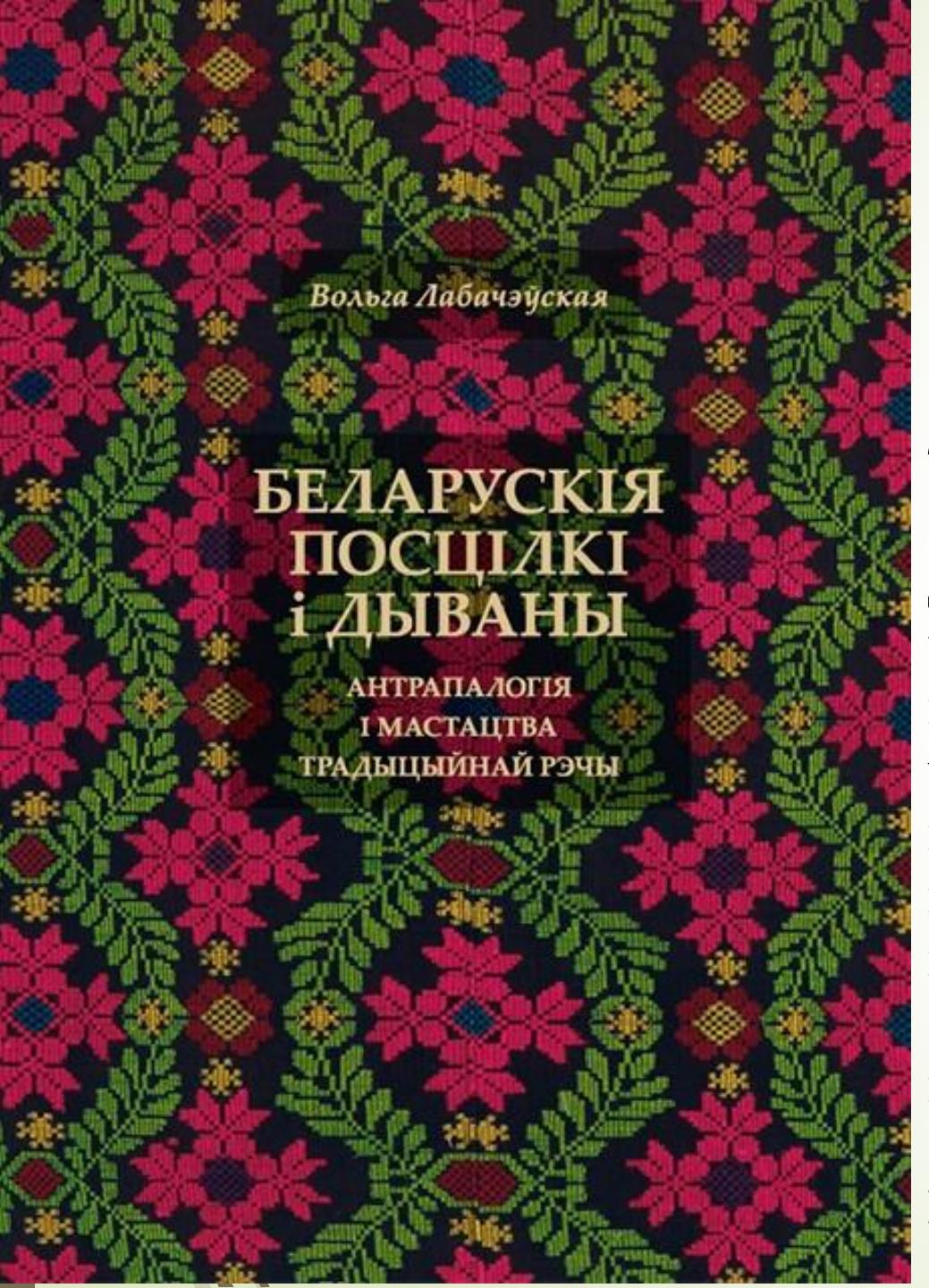
**Художественные коллекции князей Витгенштейнов в
контексте европейского искусства XIX в.
В 2 т. Т. 1. Живопись.**

Исследование посвящено истории формирования художественных коллекций князей Витгенштейнов, являвшихся крупнейшими землевладельцами на территории Беларуси и Литвы. С 1830-х до 1900 г. они смогли собрать разнообразные коллекции произведений живописи, графики, скульптуры и фотографии. Целью исследования стало изучение художественных коллекций, бытование которых связано с Беларусью, в контексте развития европейского искусства XIX в.

Первый том книги посвящен анализу собрания живописи. Работа построена на основе принципа разделения на жанры, где портрет играет ведущую роль. Издание богато иллюстрировано, снабжено приложениями, содержащими каталог коллекции живописи, а также другие документы, раскрывающие состав коллекций.

Издание предназначено искусствоведам, историкам, краеведам, преподавателям и студентам, а также всем, кто интересуется историей искусства.

ББК 85.101.3(4Беи)-2

Лабачэўская, В. А.

Беларускія посцілкі і дываны:
антрапалогія і мастацтва традыцыйнай рэчы.

У кнізе прадстаўлены асноўныя віды і мастацктэхналагічныя асаблівасці тканых посцілак і дываноў, што былі створаны ў беларускай вёсцы ў канцы XIX–XX ст. Даследуецца антрапалогія гэтых рэчаў, якія знітаваны з чалавекам традыцыйнай культуры, спадарожнічалі яму ў побыце і абрадах, па-масташку выявілі яго ідэалы і ўяўленні аб прыгажосці. Творы народнага тэкстыльнага мастацтва разгледжаны як выдатная з'ява беларускай нацыянальнай культуры. Выданне дапоўнена слоўнікам народнай тэрміналогіі ў гэтай галіне.

Кніга будзе карысна ў музейнай справе, дызайнерам і мастакам, у працы дамоў рамёстваў і шырокаму колу аматараў беларускага народнага мастацтва.

ББК 85.126(4Беи)

Яніна
Грыневіч

BIEŁARUSKIJ
Pieśni

**Як нацыя
вучылася спяваць:
жыццё і дзейнасць
Антона Грыневіча**

Як нацыя вучылася спяваць: жыццё і дзейнасць Антона Грыневіча

Манаграфія прысвечана асобе Антона Грыневіча – збіральніка фальклору, кампазітара, педагога і выдаўца. У цэнтры яго жыцця і дзейнасці – арыентацыя на беларускае культурнае адраджэнне: ад арганізацыі прыватнага выдавецтва да зборання і папулярызацыі фальклору, выкладання і падрыхтоўкі падручнікаў па музыцы. На падставе архіўных матэрыялаў, частка якіх уводзіцца ў навуковы зварот упершыню, у кнізе ўзноўлены малавядомыя этапы біяграфіі А. Грыневіча, паказана роля фальклору ў працэсе нацыянальнага будаўніцтва ў першай трэці XX ст. Яго ўнёсак у развіццё нацыянальнай культуры пераасэнсаваны з сучасных пазіцый.

Адресуецца гісторыкам, этнографам, фолькларыстам, этнамузыколагам, краязнаўцам, а таксама ўсім, хто цікавіцца гісторыяй беларускай культуры.

ББК 85.313(4Беи)-2

Спасибо за внимание!

Телефоны для более подробного уточнения :
Отдел обслуживания: 64-25-66(взрослое отделение)
64-25-63 (детское отделение)
46-19-42; 40-28-09 (отдел комплектования)
На сайте <http://rcbs-bar.by/>
размещён электронный каталог

